

Onderwerp: Helder Terschelling en de inzet van Verslavingszorg Noord Nederland

Jaar/nummer: 2022/95

In behandeling bij: Wethouder Van Essen

Voorstel

Het college stelt de raad voor € 77.000,- beschikbaar te stellen voor de inzet van een outreachend hulpverlener¹ op het eiland van Verslavingszorg Noord Nederland (VNN) in 2023 en deze in de eerstvolgende begrotingswijziging in 2023 te verwerken.

Samenvatting

Verslavingszorg Noord Nederland (VNN) heeft een offerte uitgebracht betreffende hun inzet op het eiland in 2023. Deze offerte is op verzoek van de gemeente opgesteld en sluit aan bij het uitvoeringsprogramma Helder Terschelling 2021-2026 (zie bijlage 1).

Hieronder worden de concrete activiteiten omschreven die worden ingezet op het eiland en welke rol VNN daarin speelt:

1. Vanuit de afdeling Preventie ondersteunt VNN ketenpartners bij het ontwikkelen van alcohol-, drugs en medicijnbeleid en het evalueren hiervan (10 uren).
2. VNN levert jaarlijks gegevens aan over het aantal middelengerelateerde zorgvragen/behandeltrajecten (2 uren).
3. VNN verzorgt een training vroegsignalering voor eerstelijns zorgprofessionals (financiering vanuit WMO centrumgemeentesubsidie).
4. VNN verzorgt een training signaleren en bespreekbaar maken middelengebruik voor medewerkers van het basis-, middelbaar-, en hoger onderwijs (financiering vanuit WMO centrumgemeentesubsidie).
5. Twee keer per jaar verzorgt VNN een ouderavond binnen het onderwijs (financiering vanuit WMO centrumgemeentesubsidie).
6. VNN verzorgt (in aansluiting op de e-learnings) voor horeca, studenten, sport en alcoholverkooppunten een face-to-face training voor medewerkers van deze organisaties (6 uren).
7. VNN organiseert een training middelenkennis, signalering en gespreksvoering (9 uren per training).
8. VNN participeert 7 keer per jaar in de werkgroep Helder Terschelling (14 uren).
9. Er wordt voor 16 uur per week een outreachend hulpverlener van VNN ingezet.

Verslavingspreventie is effectief als door interventies zorg wordt voorkomen en waar nodig een goede doorstroom naar verdere zorg wordt gerealiseerd. Hierbij is het van belang te kiezen voor een integrale aanpak. Uit onderzoek blijkt namelijk

¹ Outreachend hulpverleners gaat om een actieve manier van contact leggen met mensen die daar niet zelf om vragen.

dat een integrale aanpak met aandacht voor meerdere gebieden met betrekking tot leefstijl meer effect boekt dan een losstaande interventie. De integrale aanpak betreft de volgende gebieden:

- Regelgeving, handhaving en beleid;
- Voorlichting en educatie;
- Signalering, advies en ondersteuning.

Daarom is het van belang dat de aangeboden activiteiten door VNN in zijn geheel worden opgepakt. De verschillende activiteiten uitgevoerd op het eiland versterken elkaar.

Toelichting/argumentatie

De inzet van outreachend hulpverlener' kent de volgende motieven/voordelen:

- 1.1. *Hierdoor kan er direct, laagdrempelig en outreachende zorg worden geboden aan inwoners op het eiland.*
VNN benadert iedereen (zowel jongeren als volwassenen) waar zorg over is actief en outreachend op een laagdrempelige manier. Daarnaast leggen ze gevraagd (meldingen vanuit het zorgnetwerk) en ongevraagd contacten met bewoners van het eiland.
- 1.2. *Hierdoor wordt de signalering en het bespreekbaar maken van middelengebruik vergroot*
Omdat je het eerder herkent, en het juiste gesprek kunt aangaan, ben je er vroeger bij en kan erger voorkomen worden.
- 1.3. *Hierdoor wordt de kennis over, en de gevolgen van middelengebruik onder professionals op het eiland vergroot*
Omdat dit zorgt voor algemene bewustwording en op de lange duur voor een cultuuromslag.
- 1.4. *Hiermee wordt voldaan aan de activiteiten uit het uitvoeringsprogramma Helder Terschelling.*
De doelen van Helder Terschelling worden hiermee bereikt.

Historie

Het uitvoeringsprogramma Helder Terschelling is begin dit jaar vastgesteld en ondertekend door alle partijen. De afgelopen 2 jaar, in het voortraject bij de ontwikkeling van het programma, zijn er al meerdere acties uitgezet. Er vindt voorlichting plaats aan jongeren en ouders, er zijn diverse trainingen en workshops gegeven en de handhaving heeft plaats gevonden.

Het programma wordt vanaf het begin in samenhang uitgevoerd met andere beleidsterreinen zoals sport en cultuur. Een voorbeeld hiervan is om het bereik, deelname en voorzieningenniveau van ons sport en cultuur aanbod te vergroten/te behouden. Dit zorgt voor een goede en gezonde vrijetijdsbesteding en sociale cohesie in onze samenleving.

Juridische gevolgen

Voor zogenoemde sociale en andere specifieke diensten (SAS) onder de drempel waarde van €750.000,- geldt een vereenvoudigde procedure voor inkoop en aanbesteding, gezien de beperkte grensoverschrijdende dimensie van deze

diensten. Dit betreft diensten op het gebied van maatschappelijke dienstverlening. In bijlage XIV van Richtlijn 2014/24/EU staat een opsomming van diensten waarvoor een vereenvoudigde procedure geldt:

<https://www.pianoo.nl/sites/default/files/documents/documents/overzichtcpv-codesnaardienst-april2016.pdf>. De offerte van VNN valt onder SAS diensten.

Op basis van de Gids Proportionaliteit bij de SAS-procedure zijn er de volgende richtlijnen:

- 1 op 1 aanbesteden mag tot € 90.000,-;
- Meervoudig onderhands mag van € 90.000 tot € 300.000,-;
- Nationaal openbaar mag van (ongeveer) € 300.000 tot € 750.000,-;
- Vanaf € 750.000,- moet Europees worden aanbesteed.

Uiteraard zijn wel de algemene beginselen transparantie, objectiviteit, non-discriminatie en proportionaliteit op dergelijke opdrachten van toepassing. VNN is de enige 'opdrachtnemer' die deze dienst aanbiedt in Friesland. En is inmiddels al 2 jaar verbonden aan Helder Terschelling.

Belang voor toerisme/samenleving/economie

Het uitvoeringsprogramma Helder Terschelling, dat samen met eilanders en professionals wordt uitgevoerd, betreft een integraal en duurzaam programma om het (overmatig) middelengebruik te verminderen. Uiteindelijk is de bedoeling de gezondheidsrisico's onder de bewoners en bezoekers van Terschelling te verkleinen door mensen bewust te maken van, gezondere levenskeuzes te laten maken en daarnaast al bestaande gezondheidsproblemen niet te verergeren.

Verschil zorg op een eiland en aan de wal

VNN is inmiddels 2 jaar actief in de gemeente Schiermonnikoog waar hun inzet vergelijkbaar is. De ervaringen op Schiermonnikoog hebben hun geleerd dat er een groot verschil is tussen de zorg aan de vaste wal en een eiland. Middelengebruik komt overal voor, alleen hebben we op een eiland te maken met andere normen op het gebied van middelengebruik en een beperkt zorgaanbod. Dit vraagt om een andere aanpak. VNN zet dan ook in op een intensieve ketensamenwerking, waarbij de lijnen kort zijn. Daarnaast zetten ze in op deskundigheidsbevordering op het gebied van verslaving aan ketenpartners op het eiland. Ze gaan ketenpartners leren hoe ze middelengebruik signalen, bespreekbaar maken en weten wanneer ze VNN moeten inschakelen om op die manier maximale maatschappelijke impact te bereiken. Ook werken ze veelal outreachend (waarbij ze op een actieve, assertieve manier contact leggen) om mensen te motiveren tot behandeling. Ze weten namelijk dat het gemiddeld zo'n zes jaar duurt voor mensen bereid zijn tot hulpverlening. En hoe eerder er wordt ingegrepen, hoe effectiever.

Financiële/personele/organisatorische gevolgen

Financiële gevolgen

Bij de vaststelling van het uitvoeringsprogramma Helder Terschelling zijn structurele middelen € á 13.000,- opgenomen in de meerjarenbegroting. Dit bedrag is gereserveerd voor o.a. monitoring en het opstellen en uitvoeren van het communicatieplan.

De € 77.000,- voor de uitvoering van de werkzaamheden van VNN in 2023 is niet verwerkt in de meerjarenbegroting. Daarom wordt u gevraagd dit beschikbaar te stellen uit de algemene middelen middels een begrotingswijziging in 2023.

Communicatie/interactiviteit

Na een positief besluit van uw raad, zal er in september 2023 een evaluatie plaats vinden van de werkzaamheden van VNN op het eiland. Hierover zal u geïnformeerd worden. Hier zit een mogelijk voorstel aan vast voor het vervolg in 2024 e.v..

Advies van de raadscommissie

In de raadscommissie van 7 december 2022 zijn er meerdere vragen gesteld naar aanleiding van de gevraagde besluitvorming. In de bijlage vindt u de beantwoording van de relevante vragen met betrekking tot dit raadsvoorstel.

Ter inzage liggende stukken

1. Uitvoeringsprogramma Helder Terschelling

Datum behandeling in B&W + ondertekening

Terschelling,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

H.M. de Jong,
secretaris/directeur

C.M. van de Pol,
burgemeester